

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT
GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society
Narodnina: za Združeno državo (liven Chicago) in Kanado
\$6.00 na leto, \$3.00 na pol leta, \$1.50 na četrt leta; za Chicago
in Cileto \$7.50 na leto, \$3.75 na pol leta; za inozemstvo
\$9.00.
Subscription rates for the United States (except Chicago)
and Canada \$6.00 per year, Chicago and Cileto \$7.50 per year,
foreign countries \$9.00 per year.

Čene glaslov po dostavi: Rokopisni dopisov in neavtoriziranih
stanov ne vrzajo. Rokopisni literarne vsebine (štiri, po-
vesti, drame, pesmi itd.) se vrzajo poljubno le v slučaju,
če je priložil postojno.

Advertising rates on agreement: Manuscripts of communica-
tions and unsolicited articles will not be returned. Other
manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned
to sender only when accompanied by self-addressed and stamped
envelope.

Naslov na vas, kar ima stik s Boston:

PROSVETA

2557-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

138

Datum v objavo, na primer (let. 31. 1935), poleg člene-
ka na naslovu pomeni, da vam je s tem datumom posila so-
odnosa. Ponovite jo pravilno, da se vam loti na voljo.

Uboga slovenščina!

V stari domovini je izšel nov slovenski pravopis, ki sta ga priredila A. Breznik in F. Ramovš in odobrila ga je pravopisna komisija Znanstvenega društva v Ljubljani. Cim je knjiga s tem pravopisom izšla, so takoj padli po njej kritiki, ki naštevajo cele kipe kontradikcij v novih pravopisnih pravilih. Na enem mestu je pa isto zavrženo kot nepravilno! "Ka-tero pravilo je pravo in katerega naj se držimo?" vprašujejo kritiki — in po vsej pravici, če je tako.

Književna slovenščina se še vedno razvija in zato ni v njej nič stalnega, nič veljavnega in nič enotnega. Kar je bilo včeraj višek modrosti, se danes zavrže kot spaka in jutri pride spet kaj novega. Vsak slovenski književnik, ki dobi količjak priznanja, piše po svoje, ima svoja pravila in nahruli vsakega, ki se ne strinja s njim. V slovenskem pravopisu vlada še danes prava anarhija. Ta piše "bravci, igralci, prebivalci itd.", drugi pa "bralci, igralci, prebivalci" — in oboji hočejo biti v pravem. Sodišča ni, ki bi razsodilo glede pravilnosti.

Nedolgo od tega je nekdo v starem kraju izpustil "i" iz besede "solnce" in začel pisati "sonce". Takoj je dobil posnemalce (tudi v Ameriki ga posnemajo). Tudi to je prav — bomo se čim prej poglavoševili, kajti Hrvat je in Srbi pravijo in pišejo "sunce" — vendar bi morali biti taki "literarni anarhisti" dosledni in morali bi izpustiti "i" iz vseh sličnih besed, katerih ni malo. Pisati bi morali vok na mesto volk, gotanec namesto goltanec, točka namesto tolača, topa namesto tolpa, Kopa namesto Kolpa itd., pa bi bilo v redu. Zakaj izjema le za "solnce"? Ali ni to romantična kaprica?

Kakšna bo literarna slovenščina, kadar z njo opravijo jugoslovenizatorji, ki nam širokoročno (po novem pravopisu) solijo s srbohrvaškimi besedami, nas je strah samo pomisliti. Uboga slovenščina!

V Ameriki je pa še tisočkrat slabše. Tu sploh nimamo slovenščine, temveč slovensko amerikanščino! Vsak list — to se pravi vsak urednik — piše svoj "jezik", ima svoja pravila in v vsakdo ima prav! Revno slovenščino mrcvarimo, da je groza. In kako imenitno se razvija naša amerikanščina! Samostalniki nam je obenem pridevnik ("auto nesreča", "PWA delavec") prav po angleškem vzoru, krajevni imen ne sklanjamo več (rojak je prišel iz Detroit in se nastanil v New York!) in v našem časnikarskem žargonu (izposojeno prvotno od Francozov!) pridno "kranjčimo, koroščimo ali primorčimo" angleške izraze (fantje se odpeljejo z karo v guajnarško naselbino na suprajz parti, kjer se napijejo butlegarskega munsajna), kar je seveda bogatenje našega žilavega in proznega "jezika".

Nič ni čudnega, če visoka literarna gospoda v starem kraju brije norce iz naše časnikarsko-književne amerikanščine in nam, literarnim kozjim pastirjem (oni sami so gospodje, prosimo!) odkazujejo najnižje šuštarke stolčke pri slovenski književni mizi, naše proizvode so pa uvrstili v razred kosmate reportaže. Kadar se omenijo našo revščino (to se navadno dogaja le v — na brzo roko skupaj zmlatenih — "Kulturnih pregledih" v ljubljanskih dnevnikih), tedaj beležijo (jugoslovenizirajo!) le našo kvantiteto — neverjetno veliko število naših časopisov! — kvaliteto pa namrdnjeno vržejo pes pod mizo. Kvaliteta naše časopisne in knjižne mizerosti je pankrt!

Well, ko bo knjiga novega slovenskega pravopisa v starem kraju korenito prežvečena in popoljena vseh diak, se bo morda — morda! — marsikomu tamkaj posvetilo, da ni tako prekleto bleščeča zvezda kakor si je domisljal; morda se tu pa tam zasveti spoznanje, da je naš književni jezik velika-virota tudi tam gori na visokih ljubljanskih trnih, s katerih so doslej padala le trda in rezka navodila, pomešana z bodečimi trni pomilovanja. Marsikateri gospod se znajde doli med hlapi.

Mi v Ameriki pa krepko izjavljamo, da se ne bomo prav nič poboljšali. Mi se bomo — slovensko prisegamo — še stokrat poslabšali. Tudi mi hočemo svojo svobodo in svojo individualnost! Če je jezikovna anarhija dovoljena v stari domovini, mora biti priznana tudi v materialistični Ameriki.

Glasovi iz naselbin

Stare obljube in WPA

So. Chicago. — Leto 1935 je odšlo v zgodovino, brezposelnosti pa se ga bomo dobro spominjali, kako smo čakali povratka prosperitete, ki baje še vedno spi za nekim oglom. Že prošlji pet ali šest let kapitalistično časopisje naglašalo, češ, prihodnji mesec se bo delo odprlo za vsa koga, ki je zmožen delati. To-da tistega meseca dosedaj še ni. Vedno ostane le pri golih obljubah.

Vsak delavec je lahko v dobi šestletne krize spoznal, da ne more ničesar pričakovati od demokratske ne od republikanske stranke. Zato pa je čas, da se opravimo tretje, tako da bomo vsaj videli kaj bo. Slabše itak ne more biti za delavce kot je. Roosevelt nam je že dobro oči odprl. Kdor količjak zasleduje njegove migljaje, lahko to vidi. Res je dobilo nekaj tisoč ljudi delo pri WPA, ali koliko to pomeni, se bo pač v kratkem videlo, če bo on še ostal na stolcu.

Celih \$55 na mesec ti dajo ti dobri gospodje zaslužiti, in 120 ur je treba hoditi na delo in delati za to mezdo. Potem pa naj družinski oče skrbi za svojo družino, posebno če jih je šest ali celo več v družini. Leto 1938 bomo taki kot smo bili leta 1910, to je, da bomo delali za \$1.75 in \$2 na dan. To pomeni WPA, če si ne bomo sami pomagali. Kaj vse so ti gospodje leta 1918 obljubovali vsakemu, ki je šel v vojno zanje. Mnogi se še do bro spominjajo njihovih obljub: Kaj so dobili? Brece, ko so korakali v Washington po obljubljeni bonus! Se sedaj ga nočejo plačati. Mnogo je pohablencev, ki niso zmožni za nobeno delo več, tako da morajo od hiše do hiše prosit milodarov, ako hočejo živeti.

Mi delavci bomo kmalu prišli spet v dobo, ki je vladala pred 25 leti, kakor vse izgleda, če si ne bomo sami pomagali in pot odpirali ter sledili delavskim voditeljem, da bomo vedeli kaj nam je storiti. Nikakšne vojne ni treba, da se bi razmere spreminile. Na volilni dan je treba pokazati, kdo je za delavsko stranko. To je vse. To je treba pokazati z glasovnico! In če bo zmogala delavska stranka, ne bo treba delati za \$55 na mesec. Če pa ostane po starem, po sedanjem "standardu", si bomo tega sami krivi, ker si ali ne znamo ali nočemo pomagati. V kratkem bo pred nami čas volitev, pripraviti pa se je treba že sedaj. Vsi na delo, da se pridobi vse delavske volilce za delavsko stvar, tako da bodo glasovali za delavsko stranko sebi v prid!

Frank Kosher, 8.

Purgarski pogon za slovenskega aldermana

Milwaukee, Wis. — Šele sedaj, ko sem izvedel, da je naš mili narod vstal in se zavedel svoje dolžnosti, da je naša mlada kri dozorela in je sposobna prevzeti od socialističnega aldermana urad v 5. wardi, sem se tudi jaz zavedel iz omotice božičnega "špirit", ki je križem sveta valovel in omamljal bedno delavsko maso krščanskih narodov.

Oj zlati čas! Kje ste, kam ste šli od nas in kdaj se vrnete? Tako nekako je jadikoval in ternal naš narodni ponos, ko je za 5. wardo iskal odrešenika slovenske krvi.

Prva in fundamentalna naloga novega odrešenika je, da pri prihodnjih volitvah porazi sedanjega socialističnega aldermana v 5. wardi; druga njegova naloga pa določa, da o delavskem xprasanju z republikanci in demokrati vred laja v luno.

Sedanjí socialistični alderman se je našim duševnim revam, ki gledajo skozi črna očala v bodočnost, zelo zameril in ostudil samo zato, ker dozaj še ni odpravil svetovne krize, in ker dozaj še ni našim narodnim vitezem ugotovil siadko spanje pravičnosti na račun bednega in nevednega delavstva.

gospoda. Vsed tega sem rado-veden, kaj naj Slovenci pričakujemo od mlade krvi in od posameznika v teh razburkanih časih. Moje prepričanje mi predstavlja novo presenečenje in novo razočaranje.

Vsed tega priporočam delavstvu, da stopi v enotno delavsko fronto in glasuje pri prihodnjih volitvah za socialistične kandidate! To naj bo odgovor in plačilo vsem onim, ki plešejo okoli vrele kaše in ki delavstvo silijo v ogenj po kostanj!

Razredno delavstvo, ki ima svoje bridke skušnje prošlji let, se ne bo oziralo na narodnost, ne na narodni ponos, temveč bo šlo s pogumom na volišče in z veseljem oddalo svoje glasove delavskim kandidatom iz vrst socialistične stranke, ker samo ti so poklicani, da rešijo delavstvo iz kapitalistične sužnosti in narodnega prokletstva, izpod katerega ječi in kliče na pomoč. Nestranskarskim ter republikanskim in demokratskim kandidatom bo pa pustilo urad "garbič" kolektorja.

V Prosveti št. 4 z dne 7. jan. t. l. naš sobrat in somišljenik Joseph Ule vprašuje, kam Slovenci devajo poduk, ki ga zajemajo iz delavske literature. Ta radovednost tudi meni raz-vede, govori in piše, pa ne doseže plasti zaželjenega uspeha; delavstvo se obrača po vetru in pleše kakor godejo so-kerski muzikantji.

Slovensko ljudstvo je lepo za-nemariilo in pozabilo na nesrečo Vodiško Johanco in na gro-zote svetovne vojne; fašistični 14 letni pogromi in 6 letna ame-riška kriza je njih deveta briga. Delavski lizuni so na delu noč in dan in se hinavsko klanjajo na levo in desno ter uporabljajo vsa moderna sredstva, da de-lavstvo tuli v njih rog in pljuje v lastno skledo.

Dne 15. decembra je naš so-cialistični klub št. 37 JSZ sla-vil 25 letnico svojega naporenega dela. Z veseljem sem pričako-val tega dne, ker sem se nade-jal, da bo delavstvo prišlo skupaj iz bližine in daljave in na-polnilo dvorano SST. Toda pri-znati moram, da sem se bridko varal. Klub ni dosegel uspeha v tolikšni meri kakor sem ga pričakoval; delavstvo je prezrlo in zanemarilo to prireditelje ter nesramno poteptalo svojo pra-vico. Vsed tega sem po naro-dnih hibah iskal vzroke delavske ignorance in se prepričal, da je naše delavstvo imelo popolnoma prav, ko je prezrlo klubovo pri-reditev.

Pomislite, ljudje krščanski! Proslava se je vršila v post-nem času in baš takrat je minil klerikalni čirkus, po domače rečeno svetli misijon agentov ne-besnega kraljestva. Obiskal nas je tudi "naš častiti vladika." Tako namreč imenujejo sloven-ske terejčke škofa Rožmana. Naš "častiti vladika" je bil pri-nas deležen prisrčnega spre-je-ma. To potrjujejo naši pobož-njaki, ki so ga iz ljubezni obda-ovali s pristradanimi \$ \$ \$! "Častiti vladika" se je globoko pripognil in trdno zategnil moš-

njo ter odhitel svojo pot, neved-na delavska masa se pa bje po narodnih prsih in vprašuje kaj bo "častiti" naredil z ameriški-mi dolarji!?

To vprašanje se tudi meni zdi zelo važno in mislim, da ni-sem v zmoti, če zapišem, da "častiti vladika" ni prišel v A-meriko na evangelijsko turo v zadevi škofa Barage, ampak je prišel na srečolov, ker hoče, da tudi Slovenci prispevajo svoj del — v sklad papeževe in Mu-solinijeve vojne v Afriki!

Pri Mohamedovi bradi priseg-am vsem slovenskim trpinom, da še ne poznate krvoločnosti katoliške vere in in njene du-hovščine.

Milwaukeeška-westalska feda-acija društev SNPJ priredi v so-boto večer dne 22. februarja t. l. predpustno domačo zabavo, ki bo v zvezi z maskami. Zabava se bo vršila v dvorani SST. Do-bilek te prireditve se bo raz-de-lil med naša društva, ki so ve-ljanjena v federaciji. Vsed tega apeliram na vse članstvo, da poseti to zabavo in po svoji moči pripomore do popolnejše-ga uspeha.

Za to zabavo vlada med član-stvom veliko zanimanje in ka-kor se sliši, so se že na tihem organizirale maskaradne skupi-ne, ki bodo medseboj tekmoval-e za prvenstvo v nagradah. Zelo bi bilo lepo od članstva naše jednote, da bi se omenjeni več-er vsi skupaj zabavali v dvo-rani SST. Druge podrobnosti, ki so ali še bodo v zvezi s to prireditvijo, bomo objavili po-zneje.

L. Ambrozich, 747.

Pogovor po telefonu

Detroit, Mich. — Oni dan sta se pogovarjali Sally in Mary. Zadržala se je prvi pritoževala nad slabim, pustim vremenom. Že dva meseca se ni solnce po-kazalo. Če pa bi priredile več-krat kakšno zabavo, kakor so jo na primer priredile članice go-spodinjskega odseka SDD na starega leta večer, bi človek lahko prebil vsaj nekaj veselih ur v veseli družbi. Vsi smo se dobro imeli, omenjeni odsek pa je naredil celih \$218 čistega do-bilka! Če se bi večkrat kaj slič-nega priredilo in če bi bil vselej vsaj približno tako dober rezul-tat, se bi finančni položaj SDD kmalu precej izboljšal.

Sally je opomnila Mary, če ne-ve, da bosta gospodinjski klub SDD in gospodinjski klub SND priredila skupno veselico v so-boto, dne 25. jan. ki se bo vršila v SDD na 437 So. Livernois ave. V zgornji dvorani bo igral Monte Carlo orkester, v spod-njih prostorih pa harmonika in klarinet. Gotovo bomo vsi šli na to veselico!

Besedo je povzela Mary, ki je povedala Sally, da na zadnji seji gospodinjskega kluba SDD sta bili izvoljeni in agitačijski odbor mrs. Rent in mrs. Ločni-škar, ki bosta agitirali od hiše do hiše za nove članice. One so se namreč zavzele, da se števil-o članic pri klubu poveča, kajti čim več članic bo, tem več dela se bo lahko izvršilo v prid SDD. Če bomo mene obiskale, bom takoj pristopila k temu klubu. Istega mnenja je bila tudi Sal-ly, ki je dodala, da bo skušala

Varujte se prehlada

Ko potrkajo hladni dnevi, prično ljudje ka-hati in nos jim cvete. So sicer ljudje, ki trdijo, da so usli kakšni hudi bolezniki, če so se nalezli nahoda, so pa tudi takšni, ki jim še mar ni, če si morajo venomer brisati nos. Nahod ni kar tako od muh; časih je prav nevaren. Sledita mu prav pogosto influenza ali gripa, ki sta postali v poslednjih letih hudo zavratni bolezni.

Nahoda se je treba čim prej znebiti, ali pa, in to je bolje: utrditi se je treba v zgodnjih je-senskih mesecih tako, da se nas nahod ne pri-me.

Zdravniške statistike dokazujejo, da se poli-skih delavcev, costnih delavcev in onih spreha-jalcev, ki se najtrše zime ne boje, nahod sploh ne prime, razen če se ga nalezijo. Kdor si hoče olajšati nahod, naj ne zauživa mnogo tekočih; kdor samo sumi, da se ga nahod loteva, naj ni- kar ne pije, čeprav so mu "četrtinke" edina "duševna hrana". Kdor opazi znake prehlada, naj pije vroče mleko ali kaj sličnega. Nič ne da, če si popravi okus z žganjarkom rum ali konjaka. Seveda naj ne leži v mrzli sobi, zakaj po vroči pijači se bo bržčas spotil in spoten človek se v hladni sobi še bolj prehladi.

Nahod, ki je že tako močan, da človeku kar od nosa kaplja, je huda reč. Toda dobro in ko-ristno sredstvo poznamo, ki povrh nič ne stane. V mlačno vodo damo šeepe soli ali borove kila-ne, pa varkavamo počasi v nos. Seveda ne sme-mo delati sile, sicer nas prične še glava boleti. Popolnoma dovolj je, če to mlačno kopel po ma-lem varkavamo in pustimo vodo izkapljati. To naj bo kopel v pravem pomenu besede.

Pogosto se pridruži nahodu neugoden suh o-čutek v grlu, ki človeka ovira pri požiranju. Teh nevarnosti se lahko znebimo, če mulimo ka-šček limone; tudi to je dobro, če popijemo ka-zarec tople vode, v katero smo kanili nekaj kap-lje glicerina. Ti sredstvi po navadi odstranila že čez dobro uro "sušo" v grlu.

Zelo dobro in prav gotovo uspešno sredstvo je jodova tinktura. Kadar začutimo šeegetanje v nosu, je to zvečine znak za nahod. Takrat se-zimo brž po kozarcu, nalijmo vanj nekoliko ve-de, vanjo pa kanimo dve, največ tri kapljice joda in izpijmo na dušek. Isti način priporo-čamo tudi pri pojavljajočem se prehladu (v grlu).

Pribijmo načelo: bolezen je treba zatreči, preden se razbohoti!

Zimska hrana za šolskega otroka

Piše dr. John L. Rice, zdravstveni komisar mesta New York

Rastoci fantki in deklice potrebujejo vedno več hrane v primeri z višino in težo kot odrasli ljudje. In pozimi potrebujejo več hrane kot poleti. Povrh tega pravilo-pozimi bi morale biti gorke jedi. Kuhane žitne jedi z obilim mlekom bi morale tvoriti glavni del otrokove-ga zajutрка in dodatno tupatam eno jajce. Do-bro je imeti s tem polno tostirana kruha z maslom; je ni boljše rabe za stari kruh. Kon-čno naj ima otrok za zajutrek sveže ali kuha-no sadje in nekaj soka od paradajza.

Opoldanski obed utegne biti kaka juha in zelenjave, sekano meso ali makaroni s sirom, spageti z mesom ali kaka druga gorka jed.

Vroče mleko, kakao ali čokolada naj se se-vira s kosilom. Naj se doda tudi kaka surova solata od zelenjave v svrhu ravnotežja v pre-hrani.

Povprečni šolski otrok naj se navadi jesti za večerjo to, kar jedo odrasli v isti družini. Ve-čerja seveda naj vsebuje tudi vsaj dvoje ku-hanih zelenjav, najboljšje listnate vrste, poleg krompirja, mesa, ribe ali perutnine pa tudi su-rovo solato od zelenjave. Otroci naj dobiva kozarec mleka z vsako jedjo. Težke sladke jedi naj se ne dajejo otrokom; najboljši desert za nje je sadje.

Ko otrok prihaja domov popoldne, ima kak prigrizek. Kruh z maslom mu pomaga čakati do večerje.

Naj se otrok igra pod milim nebom kakot dolgo mogoče. Naj le bo dobro oblečen in nosi gašo, ko je sneg. Igrati se v snegu je dobra zabava in zdravo za otroke obeh spolov. Ako se noge premočijo, nič ne dene. Odstranite ta-koj mokre čevlje in nogavice in osušite dobro noge, ko pride otrok v hišo.

Papir in svetloba

Papir na svetlobi porumeni in postane kr-hek. Ne škodujejo mu pa samo sončni žarki, ampak tudi razpršena dnevna svetloba. Nešte-to dragocenih knjig in listin po arhivih se je že uničilo na ta način. Švedski zavod za raz-iskavanje materiala je napravil vrsto zanimivih poskusov, kako vpliva svetloba na različne vr-ste papirja in je dognal, da so skoraj vse vrste enake neodporne proti sončnim žarkom. Naj-bolj škodujejo papirju kratkovalovni žarki modre in vijoličaste svetlobe, ki se neovirano prodirajo skozi okenska stekla. Za knjižnice in arhive, kjer se hrani papir, bi bilo priporočli-vo, da bi bile šipe v oknih preparirane s sele-om ali prevlečene s kako drugo snovjo, ki ne propušta kratkovalovnih svetlobnih žarkov, ne ovira pa pristopa žarkov ostalega svetlob-nega spektra.

Nadomestilo za bombaž

Milanski tehnik Gino Radice je izumil po-stopek za izdelavo nadomestila za bombaž. Prvi poskusi so baje dobro uspeli in Italija, ki je morala bombaž doslej uvažati iz inozemstva si obeta od tega veliko korist. Izumitelj pr-avi, da bo blago po novem postopku več nego za polovico cenejše.

Edouard Herriot, vodja fran-coskih socialnih radikalcev.

pridobiti in nagovoriti tudi svo-je prijateljce za klub. (Tako sta se razgovarjali Mary in Sal-ly po telefonu.)

Tudi vi, dragi rojaki in roja-kinje, ne pozabite na omenjeni klub in pa na skupno veselico obeh ženskih odsekov SDD in SND, ki se bo vršila dne 25. jan. ob 8. zvečer v že omenjenem prostoru. Vstopnina samo 25c in oddane bodo tri nagrade v gotovini. Vabljeni so tudi ro-jaki iz bližnje Kanade. Naš go-spodinjski klub bo preskrbel vse potrebno, da bo obilo zaba-ve za vse.

Odbor.

Poročilo o nesreči

Willard, Wis. — Kakor je bi-lo že poročano v Domačih vesteh v tem listu, se je dne 23. dec. m. l. pripetila avtna nesreča blizu Nasonville na cesti 10, v kateri sta dva mlada dijaka izgubila življenje. To sta bila Joe Welsh in Wayne Biffuss iz Neilavilla. Nesreča se je pripetila na cesti, ko sta se vračala domov iz Marshfielda s kupovanja božič-nih daril. Welshov avto je za-del v prihajajoči avto iz na-sprotni strani, v katerem se je peljal rojak Emil Meh in nje-gova žena. Meh, bivši willard-ski sirar in vdovec s sedmimi o-troci, se je pred par meseci po-ročil z mlado hčerko Petra Za-garja, kakor je že bilo poročano v tem listu. Oba, Meh in nje-gova žena, sta v koliziji dobila precejšnje poškodbe, on večje ko ona, in sta bila odpeljana v bol-nišnico v Marshfield. Nesreča se je zgodila v snežnem viharju, preiskava pa je dognala, da je hitrostno merilo na Mehovem avtu kazalo, da je vozil 81 milj na uro, ubita mladeniča pa 40 milj na uro. Radi tega je bil Meh postavljen pod 10 tisoč varščine. Razume se, da je bi-la vsled te tragedije vsa okolica čez praznike zavita v žalovanje. Gotovi izvedenci so imnjenja, da Meh ni vozil s tako brzino, tem-več da je hitrostno merilo pri močnem sunku samo skočilo na višinsko stopnjo.

Poročevalce.

Zahvala za odhodnico

Muskegon, Mich. — Ko sem se pred devetimi leti z mojo družino preselila iz Minnesote v Milwaukee, sem se težko ločila od prijateljev. Mislila sem, da bom težko našla dobre prijate-lje v neznanem mestu. V tem sem se motila. V devetih letih bivanja v Milwaukee sem si pridobila mnogo prijateljev, katerih ne bom nikdar pozabila. Med njimi sem preživela in do-živela obilo veselja in zabave. Baš to bom v tem kraju zelo pogrešala. Vesele družbe v Milwaukeeju ni nikdar manj-kalo.

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so se zavzeli in mi priredili veselo presenečenje za mojo od-hodnico. Mnogo ljudi se je ude-ležilo. Zelo sem bila vzradoče-na in presenečena, ko sem vide-la skupaj toliko prijatelje in članice društva Venera št. 192 SNPJ. Verjemite mi, da mi bo- ste ostali vsi v spominu do kon-ca mojih dni. Iskrena zahvala za prekrasna darila, ki me bodo trajno spominjala na vas. Hva-la vsem skupaj!

Težko komu pogrešala društvo Venera št. 192 SNPJ, katerega članica sem bila 8 let in tajnica 5 let. Hvala vsem, ki so mi šli na roko pri mojem tajniškem poslu, tako tudi naročnikom za Prosveto. Sprejmite iskrene po-zdrave od nas vseh — Joe, Frances in družina Gradisher.

Frances Gradisher.

Japonski vojaki strazijo glavni stan "avtonomistične" vlade v Tientsinu, severna Kitajska.

Vesti s Primorskega

RZASKA RADIJSKA POSTAJA DO UKINJENJA

Med fašisti je izvala veliko zburjenje vest, ki jo je objavil "Radio Corriere" v eni izmed svojih poslednjih števil, da bo ržaska radijska oddaja postala kratkem ukinjena in priključena turinski. Baje gre za reorganizacijo vse italijanske radijske oddajne službe. Rimskaja postaja II je že pričela delovati in je kloma prevzela dosedanje funkcije turinske postaje, ki jo namenjajo zato odkodovati s tem, da bodo razširili njene delokroge na Julijsko Krajino.

O vznemirjenosti fašističnih rokov v Julijski Krajini priča di "Corriere Istriano", ki ga krito priznava in celo utemeljuje, če da je tržaška — obmejna radijska postaja velikega pomena sprito svoje posebne kulturne in politične propagandne vloje, ki se ne omejuje le na omejene Julijske Krajine, nego služila fašističnim manifestacijam v obmejnih krajih. Če bo sedaj združila s turinsko postajo, se je bati, da se bo moč vsa dežela odreči radijskim enosom, ki so bili doslej počešeni izključno njej in so bili prilagodeni njenim posebnim političnim potrebam. To bo di največji udarec, ki bo prizaljan fašistični propagandi za širjenje radiofonije med najšimi ljudskimi sloji. List ob tejoku poziva odgovorne fakcije, naj branijo fašistične inese dežele.

Vsekakor ima puljsko fašističglasilo v nečem prav, vendar ka bojazen ni niti najmanj ravljena, ker bo turinska postaja kljub vsem pomankljivostim gotovo docela izpolnjevala akcije fašističnega propagandnega sredstva. Tudi v poslednji Julijske Krajine, ker bodo o že vneto skrbele krajevne listične oblasti.

TRST SE PRIPRAVLJA ZA VOJNO

Obdar proti Italiji nevarnost, bo ostala brez bencina, se je o skrčil promet z avtomobili. Jveč je seveda pripomogel k nu silen skok v ceni bencinu, eej pa tudi strah, da ne bi biastniki avtomobilov radi nebrebnih voženj po mestu in na deli proglašeni za sovražnika zima in Italije. Dejstvo je, da izginili skoro vsi avtomobili prometa in da krožijo po Trst samo še tramvaji in vozovi, zbirajo staro železo in druge rine.

Pa gre v zadnjem času preko Trsta veliko novih letal

ladjedelnica v Tržica izdeluje e po 15 letal na dan. V Trstu nalagajo na navadne jadralni ki odplujejo z njimi neznano n, brčkone v razne zalive in vke istrske obali, da bi bili roki za vsako eventualnost.

amorebiten napad iz morske ani, zlasti pa iz zraka, se je i sam Trst močno oborožil. V sti luki, kjer počiva sedaj deštrijo v zrak evci protivzrakskih topov. Močna baterija ov krasi sedaj tudi vnožje stitnika tako zvane zmage in rhiba, ki se je še pred kratimenoval Trstenik, a so ga isti prekrstili v Monte radio, ar je tam radioodajna postaja. Tudi hrib nad Miljami noveč protivzrakskih baterij.

Medtem pa so Tržačani dobili liv, naj javijo naslove svojih odnikov in znancev v notranji Italije, kamor bi se lahko ekli v primeru evakuacije. ege družine, ki nimajo takih ednikov in prijateljev, pa bi avili v taborišča.

zadnjem času so se zopet avili v Trstu in bližnjem ozemju Pavličevi ustaši, ki so bi doslej konfinirani na Liparh otokih.

er pa se opaža posebno v goopodarskem pogledu učinek sankcij

renehala je gradnja novih in palač in tudi ureditev meje v zastoju. Celo ladjedelni o že opustile veliko delavcev o pmanjkanja materiala.

ajhuje seveda so udarjeni vci, ki morajo prodajati bla na drobno po nižji ceni, ka so ga sami kupili na debelo.

o prestopkov proti uradno in demokratske stranke.

določenim maksimalnim cenam je bila obsojena, že cela vrsta trgovcev, med njima zlasti slovenski trgovci iz Trsta in bližnjega Krassa. Trgovci pa je prisiljen, da drži odprto trgovino, in ne sme vrtniti trgovske licence, ako noče biti konfiniran ali zaprt. Radi tega mora kljub veliki izgubi prodajati blago po uradno določenih cenah.

V zadnjem času pa so začeli fašisti očitno bojkotirati trgovine jugoslovenskih državljanov, tako da je morala menda tudi že posredovati naša konzularna oblast.

Posebno a kurivom se močno šteti. Le podjetja, ki proizvajajo orožje in drugi vojni material, amego nabaviti enako količino premoga kakor v preteklih letih. Bolnišnicam in drugim podobnim ustanovam je množina reducirana na 66%, hotelom celo samo 50%. Drugi pa si morajo pač pomagati, kakor morejo in znajo.

Glede kredita za nabavo drugih predmetov iz tujemstva velja razdelitev v potrebne, koristne in luksuzne predmete. Praktično seveda se uvoz reducira v glavnem samo na predmete, ki jih rabi država v vojne namene.

Medtem pa se z besedo, z dobrim izgledom in s pritiskom isiljuje iz "navdušenih državljanov" zlato in srebro. Da bi jih pa ne razburjali, jim previdno prikrivajo vsako vest o padlih, ranjenih in obolelih vojaki in delavci v Abesiniji. Samo radi pomirjenja duhov je država tudi ukinita objavo statističnih podatkov o državni blaginji in državnih financah.

In samo radi tega so prepovedani tudi vsi časopisi, ki prihajajo iz držav, ki so pristale na sankcije. Če pa hoče kdo kupiti kak list iz ostalih držav, se mora naj naročiti, njegovo ime pa se mora javiti policijski oblasti.

Cerkev in vzhodno-afriška ekspedicija

Italijansko časopisje objavlja vesti o sodelovanju katoliške duhovščine in zlasti višjih cerkvenih dostojanstvenikov pri raznih akcijah, ki so posredno ali tudi neposredno v zvezi z vzhodno-afriško ekspedicijo. Iz raznih revij, ki so v tesnih odnosih z Vatikanom, ki je, kakor znano, strog cenzor katoliškega časopisja v Italiji, je povzeti, da tudi pri Vatikanu odobravajo vsako akcijo, ki je v zvezi s pohodom proti Abesiniji in da so dali posameznim cerkvenim oblastem celo posebna navodila, kako naj nastopajo in s svojim vzgledom vplivajo na nižjo duhovščino, pred vsem pa na vernike, da bi darovali fašistični državi svoje zlato ne glede na to, da ga bodo porabili za nabavo sirovin, ki so italijanski vojni industriji neobhodno potrebne. Tako so škofje sami pričeli darovati državi svoje zlato križce in verižice. Ponekod je prišlo že tako daleč, da so stavili oblastem na razpolago celo zlato, ki so ga dali verniki zaradi prošnji, ki so jim bile uslišane.

Gostilničarja Birso iz Rihemberka so zaprli

Pretekli teden so odvedli v zapore gostilničarja Birso iz Rihemberka pri Rihemberku. Vzrok aretacije in zapore je prepovedana žganjkuha.

Brata trgovca Delpin, ki imata poleg velike trgovine še nekaj podružnic, sta bila v začetku decembra prijeta in aretirana. Postavljena sta bila pred konfiscacijsko komisijo, ki jih je odgnala v Južno Italijo za nekaj let. Bila sta ovađena, da sta imela v zalogi velike količine moke, ki jo nista prijavila oblastem.

Strah na Bazovici

Trst, decembra 1935. — V skladišču smodnika na Bazovici se je nekega dne v novembru pojavilo spet veliko razburjenje. Straže so ponoči baje opazile neznanke, ki so nameravali nekaj materiala odnesti iz skladišča. Alarmirana je bila vsa postojanka in v obrat so spravili čelo strojne puške, a zasledovanje je bilo zaman. Zdi se, da je vse to povzročil le prazen strah, katerega žrtve bi seveda postal spet naš človek, če bi jim slučajno prišel v pest.

Vedno več policijskih špijonov med našim ljudstvom

Reka, 10. decembra 1935. — Med našim ljudstvom se opaža vedno več plačenih tajnih italijanskih policijskih agentov, ki kaj pridno služijo denar na račun naših ljudi. Zlasti po večjih krajih, kjer se nahaja delavstvo, kot na primer na Matuljah, v Bistrici, v Trnovem, Knežaku in drugod so v zadnjem času pomnožili to armado prav običajno. Naš človek mora poleg drugih vsakdanjih borb biti tudi to borbo in se skrbno paziti plačencev.

Jugoslovanski državljani Modce Franc ustreli na meji

Cerknica, 9. decembra 1935. — Dne 2. t. m. so italijanski obmejni stražniki ustrelili na meji Modce Franca, 22 let starega mladeniča, doma iz Podcerkve pri Starem trgu. Modce je šel čez mejo, in sicer na konju. Ko je prišel do italijanskih obmejnih stražnikov, se je na njihov poziv ustavil, kljub temu pa so ti streljali v njega in ga smrtno ranili. Bil je prepeljan v Trst, kjer je bil tudi pokopan. Mati ustrelenega je šla čez mejo, da bi videla še enkrat mrtvega sina, vendar pa so ji to italijanske oblasti zabranile, jo vrnilo s prvim vlakom čez Rakek domov.

Drobne novice

Iz goriške pokrajine je pred dnevi odpotovalo nadaljnjih 150 delavcev v Vzhodno Afriko. Prepeljali so jih najprej v Genovo, kjer so se priključili drugim delavskim skupinam ter skupno z njimi odpotovali proti jugu.

V Trstu je neki osební avto do smrti povozil 45-letnega Ivana Jerjala iz Trebič. Nesrečnega so nemudoma prepeljali v bolnico, med potjo pa je izdihnil.

Tržaški občinski svet je imel pred dnevi svojo proračunsko sejo. Podačati je na njej podal poročilo, v katerem je med drugim dejal, da se bodo dovršila janva dela, ki se sedaj gradijo, da pa novih ne bo. Občina je morala v svrhu konsolidacije svojih dolgov najeti več posojil, ki znašajo skupno 25 milijonov lir. Vendar s tem še niso plačani vsi dolгови pri raznih tverkah in zavodih. Nekriti dolгови znašajo zaenkrat skoraj še 26 milijonov lir.

Puljski prefekt je kaznoval tri trgovce z zaporo njihovih lokailov po nekaj dni zaradi previsokih cen najnujnejšim življenjskim potrebščinam.

Bitka za demokracijo in republiko v Španiji

Pred volitvami v Španiji

Zadnja izprememba Vlade v Španiji je izločila klerofašiste Gil Roblesa in druge njegove pristaje iz vlade. To je bila logična posledica naraščanja opozicije, ki jo vodijo zopet socialisti proti trenutni reakciji, ki je nastopila po oktobrskem uporu. To je pa tudi znak, da se pričinja v Španiji, ki je razmeroma velika evropska država, odločilna borba za demokracijo in republiko. V novi Valladaresovi vladi tudi ni korumpiranega Lerrouxa (radikalec) in njega pristavev, ki je Gil Roblesa sprejel v vlado in mu poveril celo vojno ministarstvo. In prav ti dve stranki, ki imata sedaj tudi večino v parlamentu, sta s svojo reakcionarno politiko izzvali oktobrski upor in sedanjo krizo države.

Novi predsednik vlade je zaupnik predsednika republike, ki ima namen utrditi republiko in jo ščititi pred navalom desnice.

Dobro pred dvema meseci je bil Valladares notranji minister. Gil Robles ga je z intrigami izrinil iz vlade. Pa zakaj? Ne samo, ker je s predsednikom republike zahteval pomirjenje z levico, ki je bila od upora v oktobru 1934 nekako na "indeksu" pri režimu, ki je pred štirimi leti storil isto. Gil Robles je zlasti črtil Valladaresa, ki je odločno zahteval, da se vse sile policije, žandarmerije in napadalnih gard mobilizirajo proti vsakršnemu državnemu udaru, ki bi prišel z desnice, to zlasti s strani vojnih formacij Gil Roblesove katoliške mladine.

Valladares pa je obenem zasledoval in nadziral mahinacije in intrige nekaterih katoliških vojnih šefov in anarhistov, katere je Gil Robles, ko je postal vojni minister, reaktiviral in jim izročil važna službena mesta. Mesece se je šepetalo v Španiji o prevratu reakcionarnih generalov. Vendar je Valladares še septembra meseca letos izjavil dopisniku sodružnega belgijskega "Peupla" povsem odločno, da ni nevarnosti za prevrat ne z desne in ne z leve.

In res, Robles ni več minister vojne niti minister sploh. Novi predsednik vlade je postavil na čelo vojske in na čelo mornarice ljudi, ki jim republika zaupa. Prav verjetno pa je tudi, da se v kratkem izvede prečiščenje vojske in državne uprave, ker so Gil Robles in njegovi prijatelji postavljali na važna vodilna mesta le svoje reakcionarne tovariše.

Republika se ob naporu utrjuje. In stori to lahko, ker se zaveda, da jo podpirajo pri tem delu množice španskega naroda. Koalicija Gil Robles-Lerroux ima morda še večino v parlamentu, toda pravzaprav je ni nikdar imela — med narodom. Reakcija, kakor se zdi, ne bo imela prilike, da onemogoči napore republike kanske obnovitve, ker se je predsednik republike končno odločil, da razpusti parlament in pozove narod, da pove svojo jasno besedo.

Gil Roblesova reakcija dobro ve, da je pričel odločilni trenutek. Ona namerava otvoriti voj-

no proti republiki in nje sedanjemu predstavniku A. Zamori. Boj, ki je že pričel, bo težak. Toda zmaga republike in demokracije je že v naprej gotova pod ednim pogojem, da socialisti in vsi pravi demokrati umejo svojo dolžnost in da čvrsto in združeni vstopijo v boj proti skupnemu sovražniku.

Doslej še ni bila izdana amnestija in sedl v zaporih in ječah španske republike še okroglo 30.000 udeležencev oktobrskavstaje. Tudi organ španske socialistične stranke "El Socialista" je še vedno prepovedan. Stranka je brez tiska, ker ne sme izdati niti kakšnega nadomestnega glasila.

Amerika se pripravlja na vojno

Ogromni izdatki za oboroževanje

Washington, D. C. — (FP) — "Amerika vodi vse druge države v pripravih za novo svetovno vojno," je rekel zvezni senator Lynn J. Frazier na zborovanju Splošnega sveta za preprečitev vojne. "Kongres je preteklo leto apropriral milijardo dolarjev za armado in mornarico, toda militariisti še niso zadovoljni in zahtevajo nadaljnje milijone. Ako bodo uspeli, tedaj bo dežela potisnjena na rob bankrota.

"Apropriacije za armado in mornarico so znašale preteklo leto \$1.003.872.000, najvišjo vsoto, ki je bila kdaj določena v oboroževalne svrhe v mirnem času v zgodovini naše dežele, ali katerekoli druge. Kljub tej ogromni vsoti so bile predložene nove zahteve za nadaljnje apropriacije, da se ojači ameriška oborožena sila."

Frazier je rekel, da je fraza "zadostna obramba", ki jo militariisti vedno ponavljajo, bunkum. "V očigled novemu razvoju, ki je prinesel na površje takozvane znanstvene metode v bojevanju, ne more biti govora o zadostni obrambi. Združene države se lahko pripravijo, da odbijejo napad od strani ene države, toda v slučaju vojaške zveze petih ali več držav proti Ameriki, bi bil rezultat toliko bolj porazen za nas, kolikor bolj bi bili oboroženi in pripravljeni na zadostno obrambo."

Vladni biro ignoriral proteste openšaparjev

Washington, D. C. — Protesti delodajalcev, ki so zagnali velikanski krik pred nekaj tedni, ko je zvezni delavski departement v posebnem poročilu razkrinjal pravi značaj kompanijskih uni, ne bodo ovirali nadaljnje ga proučevanja openšaparških metod. Tako je izjavil Isador Lubin, načelnik biroja za delavsko statistiko v delavskem departementu. V svojem poročilu, ki ga je predložil načelnici departementa Perkinsovi, pravi Lubin, da bo tudi v tem letu proučeval odnose med delavci in delodajalci. Vladni izvedenci bodo posvetili posebno pozornost položaju delavcev v posameznih industrijah, kar bo nedvomno izzvalo nove proteste s strani delodajalcev, ki plačujejo nizke mezdje in uvajajo dolge delovne ure.

Zmaga poljedelskih delavcev

Blissfield, Mich. — Krajevna unija poljedelskih delavcev, včlanjena v Ameriški delavski federaciji, je pravkar podpisala pogodbo z lastniki polja sladkornih pese. Značilnost pogodbe je v tem, ker je prva svoja vrste v Michiganu in določa "zaprtu polje." Vsi poljedelski delavci na polju sladkorne pese morajo biti člani unije.

Nou Hauptmannov apel odhujen

Trenton, N. J. — Federalno sodišče je v torek zavrglo najnovejši apel Hauptmannovih advokatov, ki so poskušali z odlogom Hauptmannove eksekucije za nedoločen čas. Apelirali so za "habens corpus." Hauptmann še vedno upa, da governor Hoffman odgodi elektrokcijo.

Nikita Isatov, ruski rudar, govori na zborovanju industrijskih delavcev o uspehih novih metod, ki so omogočile povečanje produkcije premoga.

Skonvencije najemniških farmarjev

Delegatje se izrekli za odpravo vseh form najemništva

Little Rock, Ark. — (FP) — Tu je bila pravkar zaključena konvencija unije najemniških farmarjev. Udeležilo se je nad dvesto delegatov, ki so zastopali 24.000 najemniških farmarjev in poljedelskih delavcev v šestih južnih državah. Delegatje so odobrili zakonski osnutek, ki bo v kratkem predložen kongresu. Ta naglašala, "da je zemlja dedščina ljudstva in iz tega razloga je treba odpraviti vse oblike najemništva ter vrniti zemljo aktualnim obdelovalcem."

Nčrt določa, da federalna vlada kupi velika posestva in izvede dalekosežne zemljiščne reforme, da se odpravi tlačanstvo in izkoriščanje najemniških farmarjev in poljedelskih delavcev. Druge farmerske organizacije so bile povabljene, naj pošljejo svoje reprezentante na prihodnjo konferenco, ki bo otvorjena v Washingtonu 7. februarja.

Delegatje so se soglasno izrekli za formiranje farmersko-delavske stranke, "ko bo organizirano delavstvo uvidelo potrebo take stranke." Resolucija poudarja, da sta stari stranki pod kontrolo veleposelstnikov, bankirjev in industrijskih magnatov, razreda, ki ničesar ne producira, a lastuje vse bogastvo.

Kot govorniki so na konvenciji nastopili David Fowler, predsednik 21. rudarskega distrikta UMWA; John Barnett od Farmerskega komiteja akcije in D. M. Benson, član eksekutivne Delavske zveze, organizacije brezposelnih delavcev. Norman Thomas, socialistični voditelj, je brzojavno čestital uniji, ki je izvajala delno zmago v zadnji stavki obiralecev bombaža.

J. R. Butler je bil ponovno izvoljen za predsednika Unije najemniških farmarjev. H. L. Mitchell pa za tajnika. Slednji je poročal o terorizmu plantanikov, s katerim so hoteli uničiti unijo, a se je nakana izjalovila. Unija je kljub terorizmu napredovala in podeseterila številno svojega članstva v preteklem letu.

Aretacije stavkarjev

Springfield, Mass. — Okrog trideset stavkarjev je bilo aretiranih v prvem tednu stavke, ki je izbruhnila v tovarni United Textile Co. Vsi so bili vrženi v zapor na obtožbo kaljenja javnega mira, ker so piketirali tovarno.

Ali ste že naročili Prosveto ali Mladinski List svojemu prijatelju v domovino? To je edini dar trajne vrednosti, ki ga za mal denar lahko pošljete svojcem v domovino.

Ljudsko lastništvo javnih naprav se izplačuje

Columbia, Mo. — To mesto s 15.000 prebivalci, v katerem je sedež državne univerze, je pred nekaj leti zgradilo svojo elektrarno in vodovod, kar mu prinaša velike koristi. Iz profita, ki mu ju prinaša lastništvo in upravljanje teh naprav, je postavilo mestno hišo, ki je stala \$150.000, ter policijska in gasilska poslopja, za katera je potrošilo nadaljnjih \$70.000. Poleg tega imajo mestni uradi brezplačno električno razsvetljavo, ki stane v mestih s sličnim številom prebivalstva \$75.000 do \$100.000 na leto. Cene, ki jih računa odjemalci za porabljeni elektriko, so nižje nego v drugih mestih te države s sličnim številom prebivalstva, kjer so javne naprave privatna last.

Grozilni pismi objavljeni

Newyorčan obtožen zločinaškega dejanja

New York. — Austin Phelps Palmer, bogati inženir v pokouju in bivši milijonar, je bil v torek obtožen kriminalnega prestopka poštinih zakonov, ker je poslal dve grozilni pismi predsedniku Rooseveltu. Kazen za ta prestop je pet let zapore in \$1000 globe za vsako pismo.

Vsebinsa gozlinih pisem, ki so ju predložili zvezni detektivji v evidenco, se je izvedela od tej priliki. Palmer se je v obeh pismih podpisal za C. R. Nelsona in obe sta bili tipkani. Prvo pismo, ki je datirano 28. novembra 1935, dolži Roosevelta, da mu je s svojimi zakoni povzročil veliko škodo. S temi zakoni je predsednik prelomil prisego, katero je položil ob nastopu svoje službe, da bo čval ustavo.

Drugo pismo, ki je datirano 3. decembra 1935 in naslovljeno na Roosevelta na Warm Springs, Ga., kjer se je prjedsednik takrat mudil, se pa glasi:

"Franklin Delano Roosevelt, komunist in razbiječ privatnega businessa! Ti grdi — avarim Te, če docela uničiš moje dohodke. Te zadavim z lastnimi rokami! Da bi se Tvoja duša cvrla v peklu! — C. R. Nelson."

Uradnik kompanijske unije dobil brco

Cleveland, O. — Al Ballnt, delavec v tovarni Republic Steel Co., je smatral svojo službo kot reprezentant delavcev v kompanijski uniji za resno stvar. V domnevi, da zastopa delavce, ki so ga izvolili za svojega predstavnika, je prevzel vodilno vlogo pri sklicanju konvencije vseh delavskih predstavnikov v kompanijski uniji, na kateri naj bi se razpravljalo o zvišanju mezd, pokojnini in starostnih pravicah. Sedaj nima več službe — družba ga je vrгла na cesto, ker je prekršil meje svoje oblasti.

Prizor iz voilnih izgrediv v Bukaresti, v katerih je vojaštvo aretiralo več pristavev narodne in demokratske stranke.

Dolina meseca

ROMAN
Sopral JACK LONDON—Prelovenil Vladimir Levstik

Vzravnila se je na njegovih kolenih in ga pogledala vsa vneta od misli, ki ji je bila šinila v glavo.

"Res misliš tako, Billy?"

"Seveda, mislim."

"Torej ti povem nekaj, česar ne morem nič več prenašati. Umrli bi, če bi morala."

"Nu?" je vprašal, ko ji je nekaj časa vprašujoče gledal v obraz.

"Ti boš odločil," je dejala.

"Le na dan z besedo."

"Ne veš, v kaj se spuščam," ga je posvarila.

"Mar se umakni, dokler je čas."

Trmasto je zmajal z glavo.

"Česar ne maraš trpeti, tudi ne boš več trpela. Kar povej, kaj je."

"Prvič," je dejala, "pretepanja stavkokazov je konec."

Nehote je zinil, da bi se uprl, a beseda mu je ostala na jeziku.

"In drugič je konec Oaklanda."

"Tega ne razumem."

"Konec Oaklanda. Nič več ne bova živila v Oaklandu. Umrli bi, če bi morala ostati tu. Treba je podreti šotor in odriniti."

Le počasi je to prebavljala.

"Kam?" je vprašal nazaj.

"Kamorkoli. Vse eno je. Pokadi cigareto in premisli."

Zmajal je z glavo in ji pazljivo pogledal v obraz.

"Res meniš, da bi šla?"

"Seveda. Oakland je meni prav tako zoprni, kakor je bil tebi zrežek, kava in maslo."

Videla je, kako se je boril sam s seboj. Videla je, kako se je še njegovo telo mučilo, preden je odgovoril.

"Nu prav, če ti je toliko od tega. Pa pojdiva. Obrniva Oaklandu hrbet. Vrag naj ga vzame, saj ni nikoli ničesar storil zame; in vidi se mi, dovolj dedca je v meni, da lahko kjerkoli zaslužim vsakdanji kruh. To je urejeno — a zdaj mi povej, s čim se ti je Oakland zameril."

In razložila mu je vse, kar ji je bilo prišlo na um; vsa dejstva svoje obožnosti zoper Oaklandu je našla, ničesar ni izpustila, ne svoje ga zadnjega obiska pri doktorju Hentleju ne Billyjevega pitja. On jo je le še tenetne privlačil k sebi in spet in spet zatrjeval, da se je odločil. Čas je mineval. Praženi krompir se je shladil, ogenj v štedilniku je ugasnil. Ko sta obmolnila, je Billy vstal, ne da bi jo izpustil. Ozrl se je na praženi krompir.

"Mrzel kakor led," je dejal in se obrnil k njej.

"Daj, stopi v sobo in oblici najlepše, kar imaš. V mesto pojdeva, da kaj pojdeva in proslaviva današnji dan. Mislim, da imava razlog za proslavo, ko se pripravljava, da podeljva svoj šotor, poveževa culo in odrineva iz tega starega gradišča. Saj nam ne bo treba hoditi. Deset centov mi bričev še vedno posodi in toliko stare šare tudi imam, da dobim zanje nekaj denarja."

Njegova stara šara je bilo več zlatih kolajn, ki jih je bil dobil v svojih amaterskih dneh na boksaških turnirjih. Ko sta dospela v mesto in stopila v zastavljajnico, so bili videti tam prav dobro poučeni o vrednosti teh kolajn. Pri odhodu je živketalo v Billyjevem žepu prgišče arebra.

Razposajen je bil kakor deček in Saxon je bila enako dobre volje kakor on. Ko se je ustavil pri tobakarni na vogalu, da bi kupil vrečico "Bull Durham", se je zdajci premislil in vzel "Imperialke".

"Oh, danes sem ves obseden," se je zasmejal.

"Danes ni nič predobro — še smotke ne. In v nobeno po ceni krmo ne pojdeva, v nobeno japonako gostilno. Pri Barunumu bova jedla."

Neakrbo sta krenila proti restoranu na vogalu Sedme in Broadwaya, kjer sta bila imela ženitovanjako pojedino.

"Napraviva tako, kakor da nisva poročena," se je domislila Saxon.

Kakopak," je pritrdil Billy. "In posebno sobo si vzameva, tako da bo moral natakark vsakikrat potrkati na vrata, preden bo vstopil."

Saxono so obšli pomisleki.

"Predrago bo, Billy. Za trkanje mu boš moral dati napitnino. V skupno obednico pojdeva."

"Naroči, karkoli te miče," je radodarno rekel Billy, ko sta sedla. "Tu je poldnevna pečenka po dolarju in pol. Kaj meniš?"

"In sekanica s skorjo," je pritegnila, "in moka, poprej pa nekaj ostrig — rada bi jih primerjala z ostrigami s Skalne obale."

Billy je pokimal in vzdignil glavo iznad jedilnika.

"Tukaj so bordojske školjke. Naroči za poskušnjo tudi teh, da vidiš, ali so boljše od naših obalnih."

"Zakaj ne?" je z iskrenimi se očmi vzkliknila Saxon. "Svet je najin. Samo popotnika sva, ki potujeva skozi to mesto."

"Da, tako je," je Billy raztreseno zamrmral. Pregledoval je gledališka oznanila. Nato je vzdignil oči. "V Bellovem gledališču je matineja. Za četrto dolarja lahko dobiva dva rezervirana sedeža. — Vraga vendar!"

Njegov vzklik je bil tako užaljen in jezen, da je Saxon kar plašno pogledala.

"Da se nisem spomnil!" je zlovoljno nadaljeval. "Lahko bi bila šla obedovat v 'Forum'. To je tisti fini restorant, kamor hodijo Roy Blancheard in drugi taki ptičji zapravljat naše žulje."

V Bellovem gledališču sta kupila dva rezervirana sedeža; a za predstavo je bilo še zgoraj, zato sta krenila po Broadwayu nizdol, da si v kinu prežetata čas. Najprej sta videla cowbojski film, za njim francosko burko in nazadnje kmečko dramo, ki se je godila nekje na Srednjem zahodu. Prišla se je s prizorom na farmarskem dvorišču. Solnce je topo obsevalo vogal skednja in plot, med tem ko je tla odevala senca velikih dreves. Piščance, race in pure so brakale, racale in tekale okoli. Velika svinja, ki jo je spremljala sedmorica okroglih, debelih prašičkov, je veličastno stopala med piščanci in jih z rilcem odganjala s poti. V zameno so se kure znašale nad prašički ter jih kljuvale, kadar so se preveč oddaljili od matere. In izza plotu je zaspano gledal konj, ki je zdaj pa zdaj v matematično določenih presledkih leno mahnil z repom, da se je svetlo zablikalo na soncu.

"Topel dan je in muhe letajo — ali čutiš?" je zasopetala Saxon.

"Seveda. Pa tale konjski rep! Živ je da nikoli tega."

Pes je prišel na pozorišče. Stara svinja mu je obrnila hrbet in s kratkimi, smešnimi skoki zbežala. Stopilo je mlado dekle, širokokrajni slamenik ji je visel za tilnikom in v vzdignjenem predpasniku je imela polno zrnja, ki ga je metala prhutajoči perjadi. Golobje so prileteli z vrha platna na tla in se pridružili požrešni gostiji. Pes se je vrnil, se skoro neopažen preril skozi perjad in se mahaje z repom nasmejal dekletu. In zdaj je kimal konj izza svojega plotu in takisto opletal z repom.

Mlad mož je nastopil in gledalci, vajeni filmskih predstav so takoj uganili, kaj hoče. A Saxon ni imela oči za ljubezenski prizor, za strastne prošnje mladega moža in za dekletovo sramežljivo upiranje. Spet in spet ji je uhal pogled k piščancem, k lisasti senci pod drevesi, k ožarjeni eteni skednja in k zaspanemu konju in njegovemu, vedno se ponavljajočemu opletanju z repom.

Stisnila se je bliža k Billyju in njena roka, ki mu je bila segla pod komolec, je poiskala njegovo.

(Dolje prihodnjik.)

petnega snidenja sva si imela veliko povedati. Šele v pozni noči je namočkal pripravljeno posteljo, na katero sva položila najine trudne kosti, naš voznik je pa šel spat k Rebolovim.

Drugi dan vstanemo prepozno. Snojeva žena je že odšla na delo. Bilo je nama zelo žal, ker nisva vstala malo poprej, da bi se bila poslovila od nje. Potem greva z Jožetom k Rebolovim. Naš voznik je že sedel pri mizi, h kateri se mi prisedemo. Na dnevnem redu je bilo vprašanje, kdaj odpotujemo nazaj proti Clevelandu. Somrak predlaga, da se takoj odpeljemo in moja žena podpira predlog. Večina je bila, da takoj odpotujemo, to pa je Jožeta zelo užalilo. Poslovi smo se od dobrih prijateljev in se takoj odpeljali proti Clevelandu.

Jože Snoj je stalni čopisovalec Prosvete in Proletarca. Na njega sem ponosen, ker je tako aktiven v delavskem gibanju, le škoda, da ni pri posebnem dobrem zdravju. Toda moj obisk ga je tako razveselil, da je skoro ozdravel. Zasedeva avto, katerega je vodil naš dobri prijatelj Frank Somrak, pošali smo si desnice kot zvesti prijatelji, avto zadržal in naš voznik ga požene. Še enkrat se ozrem, vidim mahanje z rokami v pozdrav, v trenutku zavije naš avto okrog oga in naš dobri prijatelj Jože izgine izpred naših oči.

Ob dveh popoldne dospemo v Cleveland. Naš voznik je odšel po svojih poslih, midva sva pa ostala doma. Ko smo se navečerjali, sva šla obiskat še nekatere naše rojake v St. Clairski ulici. Drugi dan v nedeljo smo se peljali v Newburgh, kjer smo obiskali še nekatere naše znance, zvečer sem pa jaz sam zaključil obisk SND.

Imela sva še dva dni in sva ju porabila s pripravami za pot proti domu.

Obiskala sva prijatelje in sorodnike v Denverju, Kansas Cityju, Pittsburgu, Kans. in okolič. Chicago, Detroitu, Kanadi, Clevelandu in Bridgeportu, Ohio. Povsod so naju gostoljubno sprejeli. Ker se nama ni mogloče vsakemu posebej zahvaliti v pisnu, sem se odločil, da to storim na ta način, da napišem potopis in se vsem javno zahvalim v Prosveti.

Rad bi bil ostal med številnimi prijatelji povsod vsaj še nekaj tednov, toda dolžnost me je klicala domov na delo, v Oakland, California. Veseli me, da sem se v Detroitu seznanil s Fr. Cesnom, Antonom Jurco st. in Katherine Krainz, v Clevelandu pa s Ivanom Jontezom in Frankom Barbičem, ki sta stalna dopisovalca Prosvete oziroma Proletarca. Istotako me vesel, da sem se po dolgih letih zopet sestel s prijateljem Antonom Terbovcem, urednikom Nove Dobe, s katerim sva se pred leti poznala že v Kansasu, v slavni deželi solnčnih rož in sva se pozneje videla tudi v solnčni Californiji. Njegov smeh je še vedno tako vesel, odkritosrčen in zvoneč kakor vedno.

Seveda sem se seznanil še z mnogimi drugimi rojaki in rojakinjami, pa ne morem vseh tu po imenu navesti. Naj bodo zagotovljeni, da jih ohranim v lepem spominu. Ako katerega kdaj prinese pot v solnčno Californijo, naj ne pozabi oglasiti se v hiši št. 2872 East 9th St., Oakland, Calif., pri "Big Tonyju". Podvoril ga bom z rujno californijsko kapljico in mu za boljši tek in užitek zaigral kakšno okroglo. In seveda mu bom skušal pokazati nekatere prijetnosti in lepote Oaklanda in San Franciscu, mest, ki ležita ob sanfranciškem zalivu in blizu ožine Golden Gate.

Torej pozdravljeni prijatelji in prijateljice po širni Ameriki! Hvala vam za vso vašo naklonjenost od mene in od moje soproge!

P. S.—Pozabil sem povedati v tem potopisu, da sva se zdrava in vesela zopet vrnila domov dne 18. oktobra ob osmih gvečer k najini družini v Oaklandu, Calif., ampak to menda nima dosti pomena.

Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveto"? Podpišajte svoj list!

Duša daljnega iztoka

Po resničnem dogodku zabeleži
Wilhelm Carl

Zvečer dne 14. marca leta 1927. je sedel kitajski admiral Pi v zadnji sobici čajarne "K večni blaženosti" v Sanghaju in je pil pivo "Tsiu", prigrizoval je pražena lotosova zrna in se je zabaval z dražestno pevko Mee-seng, prvo cvetko kitajskih sing-song-deklic. Svojo, bogato z zlatom obšito admiralsko suknjo je slekel in jo malomarno vrgel preko stola, medtem ko se je udobno zleknil po "Kangu", nizkem kitajskem, iz opek sezidanem počivališču poleg peči, na katerem se je tesno primaknil k pevki. Daleč tam zunaj v pristanišču, ob najoddaljenejšem pomolu je bila usidrana njegova mornarica, ponos Sun-čuan-fanga, mogočnega guvernerja Santunga in Či lisa: štiri križarke, dva topovska broda in pet torpednih rušilcev.

Admiral je ravno pripovedoval pevki neko dvomljivo duhovitost, ko naenkrat zasliši pred vrati oster prepir s slugo. Takoj nato pa se odpro duri na stesaj in admiralov pribojnik plane v sobo. Bil je blede ko zid in kolena so mu klecala. Ne oziraje se na zahteve olike in discipline, se je upelhan vsedel na najbližji stol in je tarmal: "Ekscelencia — velika nesreča! Vaša mornarica je ravnokar odplula. Zapustila je sanghajsko pristanišče z namenom, da pride k našemu nasprotniku, k južnokitajskim revolucionarjem. Admiral Pi ni odgovoril niti besedice, oblekel je svojo admiralsko suknjo, globoko se je poklonil pevki in odšel. Pripravljeni avto ga je s pribojnikom vred odpeljal proti pristanišču. V svetli mesečini je admiral še lahko prepoznal, kakor tenki praproci se vijóče, temne proge dima odhajajočih ponosnih bojnih ladij, ki so se razblijale v daljavi.

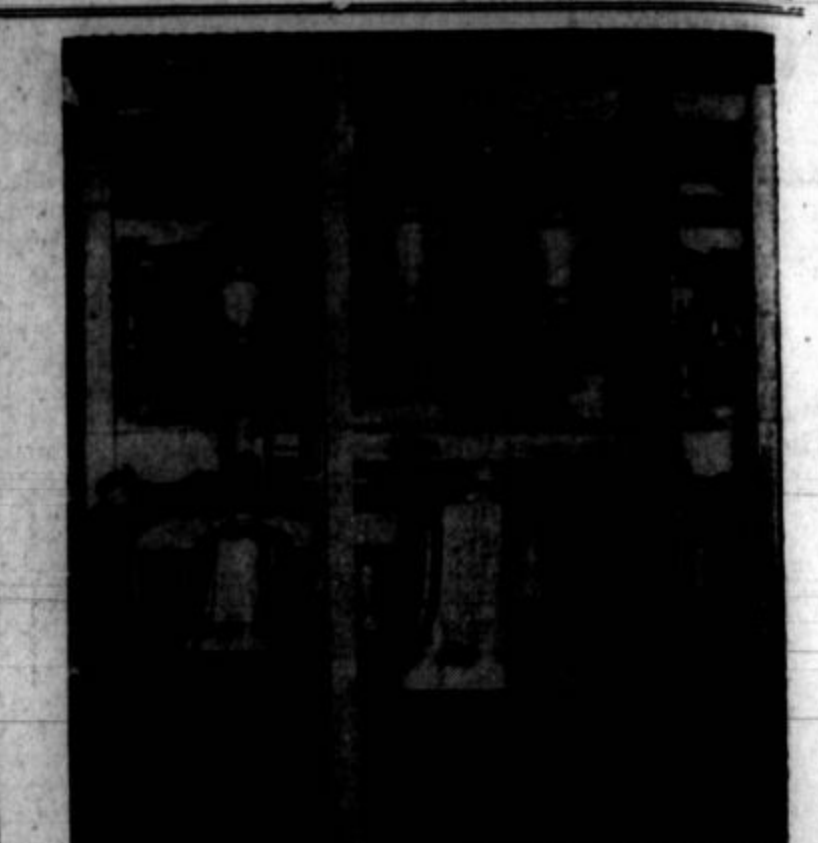
Drugo jutro se je admiral vkrcal na neki japonski parnik in se je odpeljal v Tientsin. Javil je svojo nezgodo in čakal. Čez nekaj tednov je prejel celo uljudno brzojavko svojega najvišjega predstojnika generala Sun-čuan-fanga, s katero ga je ta prošil, naj se javi v tedanjem Sun-čuan-fangovem glavnem stanu v Tsingtau-u. Admiral Pi je s svojim pribojnikom, zapujoč v svojo srečno zvezdo, lahkega srca odpotoval v Tsingtau, kjer se je vrge pred Sun-čuan-fangove noge in je čakal, da ga bo ta milostljivo dvignil.

Sun-čuan-fang je dolgo zrl na pred seboj ležečega, smehljaj se je in molčal. Admiral še je začel neprijetno znojiti.

Čez precej časa je Sun-čuan-fang odprl usta in je počasi spregovoril: "Admiral Pi, priredi svojim prijateljem svečanost; stroške nosim jaz."

Admiral se je dvignil pri blede, trikrat se je z istegnjeno rokama poklonil generalu in je kakor omamljen odtaval. Pribojnik ga je moral podpirati.

Dve uri pozneje je sedel admiral Pi v blyšem hotelu "Prinz Heinrich". Pred seboj je imel listo prominentnih osebnosti glavnega stana in krog njega je sedelo troje pisarjev, ki so izgotavljali vabila na svečanost. Proti večeru so se začeli ustavljati pred hotelom številni avtomobili in rikše in velika dvorana se je začela polniti s povabljenici. Admiral Pi je stal ob vhodu in je pozdravil vsakega posameznega ter je z ljubeznivim "Tsing-tsing" in "Bu-gan-tang" nujal svoje goste, da posedejo. Pojedina se je pričela. Na razpolago je bilo vsega, kar si le zamore kitajski gurman požele: več kot sedemdeset vrst mesa, govedine, svinjine, bravi-ne, piške, račke, gosi, zajci, srne, plavute morskih somov, mladi poganjki bambusovega traja, listnjenje in na drobno sesekljane deževnice, na juhi zakuhana gnezda ptica salamangana, sladko sadje iz Japonske, z južne Kitajske in z Jave, pred vsem pa riž v velikih skledah. Nič ni manjkalo, kar spada na mizo kitajskega velikaša in kar ponuja letni čas. Nemško pivo, japonski sake, kitajsko rižovo vino, slatno vino iz Porenja in sekt iz francoske Sampanje se

Zvonovi v stolpu na posestvu munijskega magnata A. I. DuPonta v bližini Willmingtona, Del.

je iskril v kristalnih kozarcih in skrbel, da je bila dobra volja vedno na visku. Admiral Pi je bil posebej ljubeznivost, napolnjen je bil s svojim gostom in njegovo veselje "Ha-gan-han" (Iz-pij do dna!) je venomer odmeval po dvorani in bodril pivce.

Proti jutru pristopi k gostiteljstvu sluga in mu nekaj natihlo pove. Admiral Pi je pokimal in stisnil presenečenemu slugi stodolarski bankovec v roko; nato mu je izročil tudi svojo listino in mu je naročil, naj njeno vsebino po končani slovesnosti razdeli med služinčad.

Admiral se je potem dvignil s sedeža in je s tanko leseno palčico, ki mu je služila pri jedi mesto vilic, potrkal na šampanjsko čašo in rekel: "Hvala vam, spoštovani gospodje in soproci, da ste s svojo prisotnostjo pripomogli moji prireditvi do izbranosti in bleśka. Zelo obžalujem, da moram sedaj — proti vsem pravilom — pojedino sam zaključiti, vendar imam pripravljeno za vas še posebno presenečenje. Dovolim si vas prositi, gospoda moja, da mi sledite."

Gostje so bili mnenja, da jih čaka v sosedni dvorani prijetno iznenađenje — cvet ženstva iz Santunga, pevke iz Šu-čana, kakor slavna potujoča gledališka družba — na vsak način višek svečanosti. Toda admiral Pi je vodil svoje goste na dvorišče.

Na svoje presenečenje zagleda stotnijo Sun-čuan-fangovih vojakov, oboroženih s svetilkami in bakljami. Prizor iz vojaškega življenja. Kratko pred zoro? Gostje obstoje in čakajo. Admiral Pi je odšel na sredino tesnega dvorišča, tik za njim mu je sledil njegov pribojnik. Vojaki so zatvorili krog njiju krog. Kaj pa bo? Illuminacija? Ali bodo vojaki razglasili gostiteljevo povišanje? Gostje so stegovali vravate, da bi bolje videli. Admiral je snel novomodne, s kostjo uokvirjene naočnike in jih je izročil pribojniku. Tudi paradno admiralsko suknjo je slekel in jo položil pribojniku čez roko. Nato je

admiral Pi počenil na kolena in na roke, nagnil je glavo in je čakal. Takoj je pristopil vojak-velikan z dolgim rabeljskim mečem v rokah, dvignil je to težko orožje in je položil admiralu njegovo glavo k njegovim nogam. Groza je popadla goste in hipoma se je izpraznilo dvorišče. To je bila svečana pojedina, ki jo je na povelje Sun-čuan-fanga priredil admiral Pi svojim prijateljem v Tsingtau-u dne 23. aprila 1927. leta.

Van Dyck upodablja roke
Slavni flamski slikar Van Dyck (1599-1641) je nekoč portretiral odlično gospo. Slika je bila videti že gotova, toda slikar je vsak dan iznova prosil gospo, naj še pride, češ, da še ni dokončal njenih rok.

Minevali so dnevi, minevali tedni, slikar si je pa še zmerom dajal opravka z njenimi rokami. Gospe se je čudno zdelo in lepega dne je Van Dycka kar naravnost vprašala, zakaj posveča rokam tolikšno pozornost, saj še na obraz ni toliko pazil.

"Zato, gospa," je odgovoril slikar, "ker pričakujem iz teh rok lepo plačilo za svoje delo."

NIKAR BITI SUŽNJI
NEPREBAVNOSTI
Trinerjevo Grenko Vino
vas reši tega
"Zahvaliti se Vam moram za Trinerjevo grenko vino. Skozi leto dni sem trpel radi neprebavnosti — kar koli sem popil je ustvarilo plin v mojem želodcu. Pred tremi tedni sem opazil vaš oglas, kupil steklenico in od prve čajne žličke, ki sem ga popil je moja želodčna sitnost prešla. Bilo je kot oprastite, karjencu. Moja čreva sedaj delujejo redno kot ura in sedaj jem s slastjo. Vsi zvesti. Wallace A. Combs."

Ako trpite vsled neprebavnosti, slabega apetita, zaprtice, plinov, glavobola, nervoznosti, nemirne spanja, prevelike utrujenosti, kupite si Trinerjevo grenko vino; jemljite ga redno po eno čajno žličko pred obedvanjem. V vseh lekarnah.

TRINER'S ELIXIR
OF BITTER WINE
Joseph Triner Company, Chicago

TISKARNA S.N.P.J.

SPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih

VDSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne. Cene zmerne, unijsko delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

S.N.P.J. PRINTERY

2657-59 SO. LAWNDALE AVENUE
Telefon Rockwell 4904
CHICAGO, ILL.

Tam se dobe na željo tudi vse potrebne pojavnice

Obiski in dogodki na mojem potovanju po Ameriki

Poroča Anton Tomšič, doma z Vianje gore

(Nadaljevanje in konec.)

Drugi dan sem zopet šel v SND, kjer sem se sestel z Močnikovo. Vprašal sem jo, kdo ga je najbolj polomil na banketu. "Oni, ki ni prišel," sem dobil odgovor. Soglašam!

Dne 8. oktobra sva se peljala z Menartom in njegovo ženo na obisk k Franku Leskovcu na farmo v Madisonu, Ohio, 40 milj od Clevelanda. Ima lepo urejeno farmo, a peča se največ s kokašerjejo. Kot mi je sam pravil, mu tudi dobro uspeva. Ker nismo imeli dosti časa, smo se morali hitro posloviti. Hvala za gostoljubni sprejem!

Moj najdeni prijatelj Jože je moral istega večera na šit, midva sva šla pa k počitku. Imel sem še nekaj dni na razpolago in te sem porabil v metropoli po St. Clair Ave. Moja žena je ostala pri bratu ali sestri, jaz sem pa šel v SND, ki je bil oddaljen šest blokov od mojega stanovanja, in vsakokrat sem

moral prekoračiti St. Clairsko ulico, če sem hotel priti do Doma. To je bilo bolj nevarno kakor pa delati v premogetovnem ruvu. Kadar sem srečno prekoračil ulico, sem hodil po hodniku do Doma, in gredoč sem opazoval zbežljane avtomobile, ki so drveli po St. Clairski ulici. Vodili so jih naši bratje. Tako je zapisano neke v svetem pisnu, da smo si vsi bratje in sestre — in ti naši bratje so drvili svoje avte, ko so naše sestre skušale prekoračiti ulico, z naglico 50 milj na uro. Prišel sem do zaključka, da to niso bratje, ampak norci.

Potem stopim v Dom. Nekaj časa opazujem naše rojake, kadva sva šla pa k počitku. Imel sem še nekaj dni na razpolago in te sem porabil v metropoli po St. Clair Ave. Moja žena je ostala pri bratu ali sestri, jaz sem pa šel v SND, ki je bil oddaljen šest blokov od mojega stanovanja, in vsakokrat sem

Cas je hitel. Treba se bo pripraviti na pot proti domu. Preden pa odpotujem, moram obiskati še Joe Snoja v Bridgeportu, Ohio, 140 milj dalje od Clevelanda. Tja se odpeljeva 11. oktobra. Potegnili je naju s svojim avtom Frank Somrak. Njega nisem mogel iznenaditi, ker je vedel za moj prihod.

Bež je bil kakor iz šaka, ko smo dospeli v Bridgeport. Pri Snoju ni bilo nikogar doma. Sel sem v šolo, kjer je on uposlen za hišnika. Bil je zelo vesel našinega prihoda, a ker on ni imel časa, je naju peljal k Johnu Rebolu. Pri njem sva bila tudi dobrodošla kakor povsod. Rebol je pred 25 leti potoval s pleharako robo in se je ustavil tudi pri meni v državi solnčnih rož. Mrs. Rebol je nama takoj potegreda z okusnim kosilom, kakor da bi vedela, da prideva. John je nama pa natočil ohajške kapljice. Ko smo se dobro okrepčali, je prišlo še nekaj drugih rojakov, katerih imena sem pa pozabil. Seveda sem moral zaigrati na koncertino. Kasneje je prišel še Jože. Zvečer smo se pa zbrali pri Jožetu Snoju. Mrs. je nam hitro pripravila večerjo, Jože je pa prinesel piščalce, takozvani "highball". Videla se je nisva 19 let, zato je samoumevno, da po tolikih letih zo-